

■ **INCENTIVER.** Ordfører i Harstad kommune, Marianne K. Bremnes (Ap), har tro på bruken av incentiver for å få til sammenslåing av kommuner. Bjarkøyforbindelsen var en forutsetning for sammenslåingen av Bjarkøy og Harstad.
Foto: Rune Endresen

Bygde bro for 1,7 mi

Tunnel: Et tunnel- og broprosjekt til 800 millioner kroner måtte til for å lokke Bjarkøy kommune til å slå seg sammen med Harstad.

Øysamfunn: Det utgjør en kostnad på over 1,7 millioner per innbygger i gamle Bjarkøy kommune. Likevel har ikke Bjarkøy fastlandsforbindelse.

KOMMUNE-NM

■ En måling av norske kommuners **attraktivitet og vekstkraft**, basert på 19 ulike indikatorer knyttet til **arbeidsmarked, demografi, kompetanse, lokal attraktivitet og kommuneøkonomi.**

■ Analysen er gjennomført av Vista Analyse på oppdrag for NHO

Sjekk din egen kommune

DN.no

CHRISTIAN BJERKNES
OSLO

Harstad slo seg i 2013 sammen med en av landets aller lavest rangerte kommuner, Bjarkøy. Like fullt klatrer den nye kommunen 15 plasser i Kommune-NM fra 2008 til 2014. Økt aktivitet innenfor olje- og gasssektoren er med på å dra kommunen oppover i rangeringen.

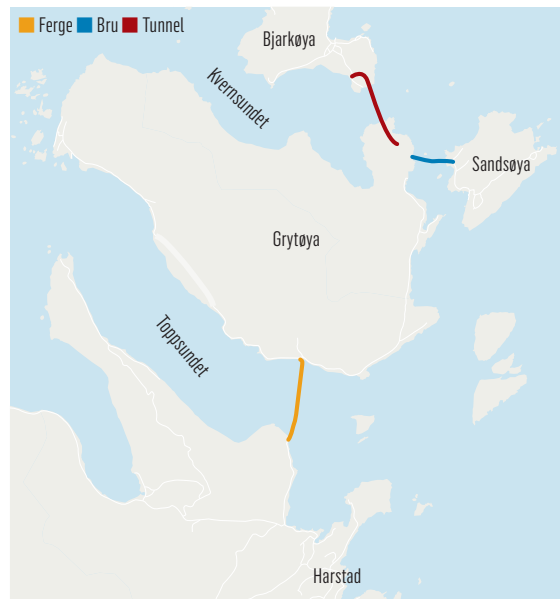
- Her går det så det suser, sier ordfører Marianne K. Bremnes (Ap) i Harstad.

Siden NHO startet sin Kommune-NM kåring i 2008 har det kun vært to kommunesammenslåinger i Norge. Begge de nye

Veiprosjekt til 800 millioner

Staten gikk inn for å bygge Bjarkøyforbindelsen for å få Bjarkøy og Harstad til å slå seg sammen. Veiprosjektet til 800 millioner kroner inkluderer en undersjøisk tunnel fra Bjarkøy til Grytøy og en bro fra Grytøy til Sandsøy. For å komme inn til kommunesenteret Harstad må imidlertid øyboerne fortsatt ta en ferge fra Grytøy til Stornes.

20©14 Dagens Nærings- og Liv / grafikk/Kilde: Statens Vegvesen/DN

ØKONOMISKE GULRØTTER. – Vi har lagt økonomiske gulrøtter inn i Kommunereformen og vil holde oss til dette fremfor å bruke andre typer lokkemiddel, sier Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner (H). Foto: Fredrik Bjerknes

Harstad Troms

Folketall 24.441

Ordfører Marianne K. Bremnes (Ap)

Rangering blant Norges 428 kommuner

178

Endring i rangering siste fem år:

+15

Enkeltindikatorer Tall fra 2013

Arbeidsmarked (rangering) 176

Sysselsatte i % av arb. styrken 75,9 %

Andel sysselsatte privat sektor 47,8 %

Uføre som andel av befolkn. 7,5 %

Registrerte arbeidsledige 2,4 %

Demografi (rangering) 131

Årlig befolkn.-vekst siste tre år 1,0 %

Antall 19-24-åringer i forhold til antall 60-65-åringer 116,8 %

Netto tilflytting -0,5 %

Kompetanse (rangering) 151

Andel sysselsatte med kun grunnskole 16,8 %

Andel sysselsatte med minst fire års høyere utdanning 6,0 %

Andel sysselsatte med bestått fagprøve 11,3 %

Sysselsatte med teknisk og naturvitenskapelig utdanning (< 4 år) 2,5 %

Lokal attraktivitet (rangering) 218

Årlig gj.snittsinntekt per innbygger 369.000

Personer over 80 år i forhold til arbeidsstyrken 20 år frem i tid 11,7 %

Kommunens kjøp av private tjenester i % av driftsutgifter 6,4 %

Innpending sett i forhold til utpending 30,1 %

Kommuneøkonomi (rangering) 214

Netto kommunale administrasjonsutgifter per innbygger 3.328

Eiendomsstøtte på nærings-eiendom per innbygger 1.948

Kommunens inntekter i prosent av utgifter 45,4 %

Netto kommunal gjeld per innbygger 81.721

Sjekk din kommune DN.no

20©14 Dagens Nærings- og Liv / Kilde: DN-Vista Analyse-NHC

... per innbygger

kommunene klatrer i rangeringen. DN skrev igår om Inderøy som slo seg sammen med Mosvik i 2012 og har klatret 96 plasser i Kommuneliv over de siste seks årene.

Fikk bro og tunnel

Den lille øykommunen Bjarkøy, med sine rundt 460 innbyggere, har i lang tid ønsket seg en veiforbindelse til Sandsøy og Grytøy. Daværende kommunalminister Erna Solberg (H) sa i 2005 at Bjarkøy kunne få ønsket sitt oppfylt dersom kommunen slo seg sammen med Harstad.

– Denne veiforbindelsen var helt avgjørende for å få til en sammenslåing mellom Bjarkøy og Harstad, sier tidligere

rådmann i Bjarkøy kommune, Gudmund Nygård.

Da innbyggerne i Bjarkøy stemte for sammenslåingen var det også en forutsetning at Bjarkøyforbindelsen ble bygget. Marianne Bremnes mener det er viktig å bruke denne typen incentiver for å få kommuner til å slå seg sammen.

– Jeg har stor tro på bruken av slike gulrøtter. God infrastruktur er nødvendig for at tjenestebudet til innbyggerne ikke skal bli dårligere etter en sammenslåing, sier Bremnes.

Byggingen av Bjarkøyforbindelsen, som blant annet inkluderer en bro og en tunnel, skal etter planen starte i høst og prosjektet

er ventet å koste rundt 800 millioner kroner. Det innebærer en kostnad på drøyt 1,7 millioner kroner per innbygger i gamle Bjarkøy kommune.

Selv etter at Bjarkøyforbindelsen er ferdig i 2017 mangler fortsatt øygruppen en fastlandsforbindelse. Innbyggerne må dermed fremdeles ta en ferge for å komme seg inn til kommunesenteret Harstad (se grafikk).

Satser på andre gulrøtter

DN spør Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner (H) om det er riktig å bruke denne typen gulrøtter for å få til kommunesammenslåinger.

– Samferdselstiltak må

vurderes i Nasjonal Transportplan og kommunestruktur bør selvfølgelig være en vurderingsfaktor i dette arbeidet. Vi har lagt økonomiske gulrøtter inn i Kommunereformen og vil holde oss til dette fremfor å bruke andre typer lokkemiddel, sier Sanner.

Han viser blant annet til inndelingstilskuddet som sammenslåtte kommuner mottar og dekningen av engangskostnader knyttet til sammenslåingen.

Det er en kraftig aktivitetsøkning innenfor olje- og gasssektoren som er den viktigste drivkraften bak de gode tidene i Harstad. Etter at Statoil la sitt hovedkontor for Nord-Norge til

byen i 2012 har Harstad opplevd en kraftig oljefyrt vekst.

– Statoil har i dag rundt 330 ansatte i byen og er nå i gang med å bygge et nytt kontorbygg til 300 millioner kroner som skal huse rundt 600 ansatte når det er ferdig, sier Bremnes.

I tillegg til Statoil har blant annet oljeselskapene Lundin Petroleum og Det norske oljeselskap etablert seg i Harstad.

– I kjølvannet av disse har det også kommet en rekke leverandørselskaper, sier Bremnes og trekker frem oljeserviceselskapet Aibel som nå har 130 ansatte i kommunen.

christian.bjerknes@dn.no

Økende forskjeller i Norge

■ BEKYMRET. Næringspolitisk direktør i NHO, Petter Brubakk, er bekymret for utviklingen som viser klar sammenheng mellom kommunestørrelse og rangeringen i Kommune-NM. Foto: Klaudia Lech

Her er toppkommunene

Disse 20 kommunene er høyest rangert i KommuneNM.

Kommune	Fylke	Endring i plassering siste seks år	Plass i 2014
1 Sola	Rogaland	0	1
2 Bærum	Akershus	0	2
3 Oslo	Oslo	0	3
4 Stavanger	Rogaland	0	4
5 Sandnes	Rogaland	1	5
6 Kongsberg	Buskerud	4	6
7 Asker	Akershus	-2	7
8 Ås	Akershus	1	8
9 Bergen	Hordaland	-1	9
10 Lier	Buskerud	10	10
11 Fjell	Hordaland	16	11
12 Nittedal	Akershus	17	12
13 Ullensaker	Akershus	-6	13
14 Trondheim	Sør-Trøndelag	-1	14
15 Ulstein	Møre og Romsdal	0	15
16 Klepp	Rogaland	1	16
17 Time	Rogaland	-5	17
18 Austevoll	Hordaland	10	18
19 Stord	Hordaland	13	19
20 Skedsmo	Akershus	1	20

20©14 DagensNæringsliv grafikk/Kilde: NHO/Vista Analyse

Gode kommuner gjør det stadig bedre, mens dårlige kommuner synker dypere ned i uføret. Forskjellene i Norge blir større år for år, og NHO er bekymret for fremtiden til taperkommunene.

CHRISTIAN BJERKNES
OSLO

Resultatene i årets utgave av Kommune-NM viser en utvikling som bekymrer

næringspolitisk direktør Petter Brubakk i Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO).

– Vi ser fortsatt at de høyest rangerte kommunene gjør det stadig bedre, mens de lavest rangerte kommunene ikke makter å heve seg. De gode gjennomsnittstallene for norsk økonomi skjuler store geografiske forskjeller og gapet mellom topp og bunn blir stadig større, sier Brubakk.

Bynære topper

I toppen av Kommune-NM er det de store bynære kommunene som utmerker seg. I likhet med

tidligere år topes listen av Sola, Bærum og Oslo.

– Dersom man ikke er en bynær kommune er det kun én måte å hevde seg i toppen av rangeringen på. Det er å være en kommune med betydelig næringsaktivitet, som regel knyttet til havbruk eller olje og gass, sier Brubakk.

Han trekker frem Ulstein og Austevoll som eksempler på kommuner som gjør det bra til tross for at de ligger utenfor sentrale byområder. Disse to kommunene ligger på henholdsvis femtende og attende plass i Kommune-NM.

Tallene viser en klar sammenheng mellom kommunestørrelse og rangeringen i Kommune-NM. Små kommuner gjør det relativt sett dårlig, mens store kommuner gjør det bra, sier Brubakk.

Byregionene vokser

Brubakk mener at dette er et argument for at flere kommuner bør slå seg sammen.

– Det er viktig å få til en mer robust kommunestruktur. Sentraliseringsutviklingen i Norge har vært sterk og landet har endret seg raskere enn vi har klart å endre strukturen, sier Brubakk.

Han viser blant annet til at siden 1970 har 85 prosent av befolkningsveksten i Norge kommet i de 20 største byregionene. Dette var et av hovedfunnene i rapporten til NTNU-forsker Jørn Rattsom som ble lagt frem tidligere i år.

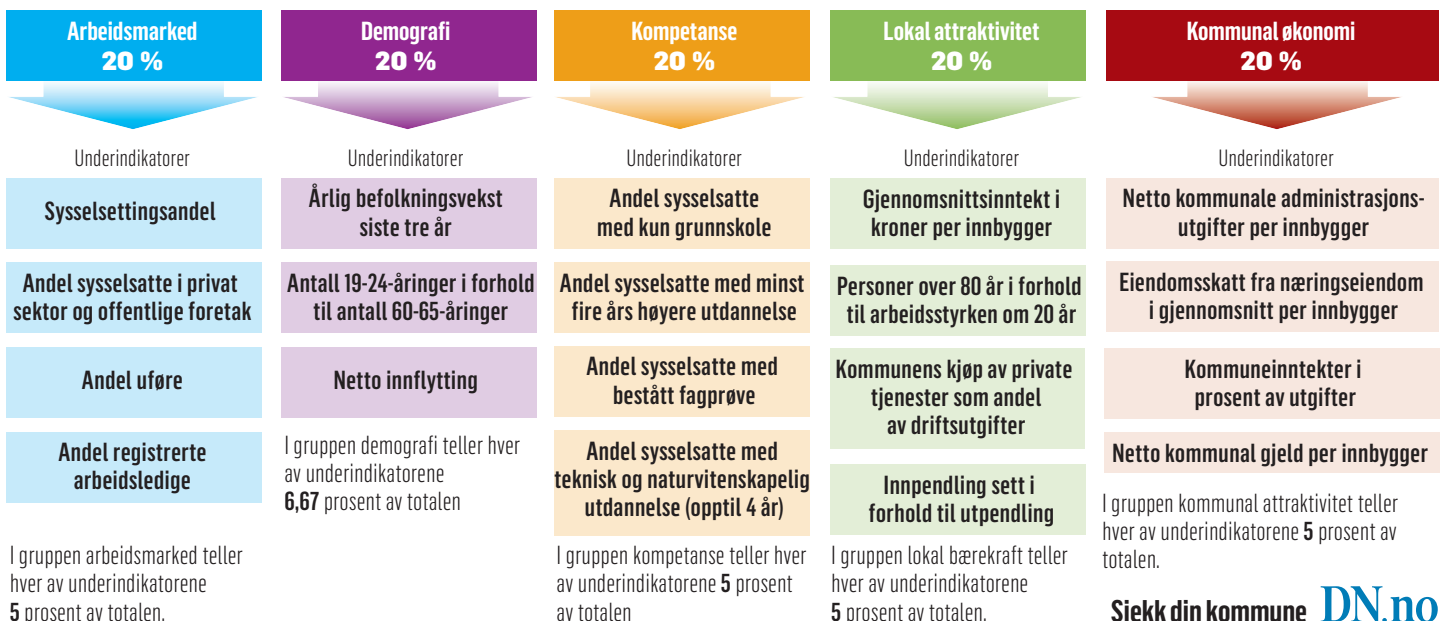
Ønsker incentiver

Brubakk mener at Stortinget bør skape sterke incentiver for å få kommuner til å slå seg sammen. – De bør benytte et bredt virkemiddelapparat, fra gulrot til tvang, sier Brubakk.

christian.bjerknes@dn.no

NHOs Kommune-NM 2014

Kommunene er vurdert ut fra følgende indikatorer

Sjekk din kommune **DN.no**